



KAZLŲ RŪDOS SAVIVALDYBĖS KONTROLIERIUS

IŠVADA DĖL KAZLŲ RŪDOS SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS IMTI ILGALAIKĘ PASKOLĄ VYKDOMIEMS INVESTICINIAMS PROJEKTAMS FINANSUOTI

Kazlų Rūdos savivaldybės tarybai
Kazlų Rūdos savivaldybės administracijai

2021 m. liepos 13 d. Nr. SĮ-4
Kazlų Rūda

Auditoriaus nuomonė dėl Kazlų Rūdos savivaldybės galimybės imti ilgalaikę paskolą

Savivaldybės taryba gali priimti sprendimą leisti imti ilgalaikę paskolą iki 192,6 tūkst. Eur iš palankiausias sąlygas suteikiančios kredito įstaigos investiciniams projektams finansuoti iš Savivaldybės pasiskolintų lėšų pagal Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 13 straipsnio 1 dalies 2 punktą¹, nes Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatyti skolinimosi limitai ir Savivaldybės prisiimti įsipareigojimai 2021-03-31 suteikia šią galimybę.

Auditoriaus nuomonės pagrindimas

Vertinimas atliktas vykdant Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktą, atsižvelgus į Kazlų Rūdos savivaldybės administracijos 2021-07-02 raštą Nr. SD-1840 „Dėl išvados pateikimo“. Vertinimo metu įvertinta Kazlų Rūdos savivaldybės galimybė imti ilgalaikę paskolą investiciniams projektams finansuoti. Vertinimas atliktas pagal Kazlų Rūdos savivaldybės (toliau tekste – Savivaldybė) kontrolieriaus 2021-07-09 įsakymą Nr. KI-22. Vertinimą atliko Savivaldybės kontrolierė Inga Pečiulaitienė.

Vertinimo tikslas: įvertinti, ar Kazlų Rūdos savivaldybė (toliau – Savivaldybė), neviršydama teisės aktais nustatytų skolinimosi limitų, gali paimti iki 192,6 tūkst. Eur paskolą investiciniams projektams finansuoti, bei pateikti išvadą Savivaldybės Tarybai.

Pagal Kazlų Rūdos savivaldybės administracijos Infrastruktūros ir žemės ūkio skyriaus Investicijų poskyrio pateiktus duomenis, numatoma skolintis šiems įgyvendinamiems projektams²:

¹ „2) savivaldybės, kurios biudžetas planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas vadovaujantis Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 straipsnio 4 dalies nuostatomis, metinio grynojo skolinimosi suma negali viršyti 1,5 procento biudžeto pajamų dėl 2021 metams prognozuojamo neigiamo produkcijos atotrūkio nuo potencialo“.

² 2021-07-02 raštas Nr. Vd-1035 „Dėl įgyvendinamų projektų kofinansavimo“.

Eil. Nr.	Projekto pavadinimas	Paramos sutartis	Projekto vertė Eur/parama Eur	2021-03-26 teikta išvada Nr. SĮ-2 dėl preliminaraus kofinansavimo lėšų poreikio 2021m.	Preliminarus papildomas kofinansavimo lėšų poreikis 2021 m.
1.	LT/PL programos projektas „Tarpvalstybinio bendradarbiavimo katalizatorius „Targowisko – turgus“	LT-PL-4R-336, sutartis pasirašyta 2020-07-28	382 000,0	100 000,0	21 600,0
2.	Pėsčiųjų ir dviračių tako prie valstybinės reikšmės rajoninio kelio Nr. 2602 Kazlų Rūda–Višakio Rūda–Bliuviškiai įrengimas pagal projektą „Valstybinės reikšmės rajoninio kelio Nr. 2602 Kazlų Rūda–Višakio Rūda–Bliuviškiai ruožo nuo 3,0 iki 12,10 km rekonstravimo techninis darbo projektas“	LRV 2020-03-04 nutarimas Nr. 185 „Dėl 2020 metų Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų rezervo valstybės reikmėms, susijusioms su keliais, finansuoti paskirstymo“	1000 000,0	100 000,0	150 000,0
3.	„Fizinės reabilitacijos metodų, skirtų pažeidžiamoms grupėms diegimas pasienio regione“	LT-PL-5R-366, sutartis pasirašyta 2021-02-01	218 028,2	51 000,0	21 000,0
Viso:				251 000,0	192 600,0

Vadovaujantis 2021-04-26 Kazlų Rūdos savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-101 „Dėl ilgalaiškės paskolos ėmimo“ Kazlų Rūdos savivaldybės administracija 2021 m. paėmė 251,0 tūkst. Eur ilgalaiškę paskolą Kazlų Rūdos savivaldybės vykdomiems investiciniams projektams, kuriems yra pritarusi Kazlų Rūdos savivaldybės taryba, finansuoti.

Vadovaujantis 2020 m. gruodžio 22 d. Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIV-102 13 straipsnio 1 dalies 2 punktu, savivaldybės, kurios biudžetas planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 straipsnio 4 dalies nuostatomis, metinio grynojo skolinimosi suma negali viršyti 1,5 procento biudžeto pajamų dėl 2021 metams prognozuojamo neigiamo produkcijos atotrūkio nuo potencialo. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2020-12-16, 2021-03-24, 2021-06-11 įvertintas 2021 metams produkcijos atotrūkis nuo potencialo yra neigiamas dydis.

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė, vykdydama biudžeto politikos kontrolės institucijos funkcijas, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniu įstatymu, 2021 m. birželio 10 d. pateikė išvadą Nr. BFE-4 dėl savivaldybių biudžetų fiskalinės drausmės laikymosi 2020-2021 m.. Išvadoje nurodoma, kad 2021 m. įvertintas produkcijos atotrūkis nuo potencialo neigiamas, tai reiškia, kad 56 savivaldybių (visų, išskyrus Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Vilniaus miestų) biudžetai gali būti planuojami taip, kad asignavimai neviršytų pajamų daugiau kaip 1,5 procento. Kiekvienas valdžios sektoriui priskiriamas biudžetas, kurio asignavimai neviršija 0,3 proc. praėjusių metų BVP to meto kainomis, turi būti planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas taip, kad to biudžeto asignavimai neviršytų jo pajamų, išskyrus metus, kuriais numatomas neigiamas produkcijos atotrūkis nuo potencialo. Pastaruoju atveju asignavimai negali viršyti pajamų daugiau kaip 1,5 procento“. Kartu su išvada Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė pateikė savivaldybių fiskalinės drausmės laikymosi skaičiuoklę.

Atliekant vertinimą surinkti įrodymai, pagrindžiantys Savivaldybės skolinius įsipareigojimus ir suteikiantys pagrindą pateikti Savivaldybės tarybai išvadą dėl galimybės imti ilgalaiškę paskolą iš kredito įstaigos vykdomiems investiciniams projektams įgyvendinti.

Kazlų Rūdos savivaldybės 2021 metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 6 priede prognozuojamos pajamos - 6 693,0 tūkst. Eur.

Kazlų Rūdos savivaldybės administracija vykdomiems investiciniams projektams įgyvendinti 2021 metais planuoja imti iš kredito įstaigų iki 192,6 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą, neviršydama patvirtintų skolinimosi limitų ir vykdydama finansinių paslaugų viešojo pirkimo procedūras teisės aktų nustatyta tvarka.

Pagal Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 13 straipsnio 1 dalies 2 punkto nuostatas, „2) savivaldybės, kurios biudžetas planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas vadovaujantis Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 straipsnio 4 dalies nuostatomis, metinio grynojo skolinimosi suma negali viršyti 1,5 procento biudžeto pajamų dėl 2021 metams prognozuojamo neigiamo produkcijos atotrūkio nuo potencialo“. 2021 metų patvirtintas biudžetas 12 840,0 tūkst. Eur, 1,5 procento sudaro 192,6 tūkst. Eur.

Savivaldybės skola (pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant, bet neapsiribojant paskolos, finansinės nuomos (lizingo) sutartis) negali viršyti 60 procentų prognozuojamų 2021 m. savivaldybės biudžeto pajamų t.y. 4015,8 tūkst. Eur. ($6693,0 \times 60/100=4015,8$ tūkst. Eur).

Savivaldybės vardu yra sudarytos 5 ilgalaikės sutartys su kreditoriais³. Savivaldybės priimtų ir dar neįvykdytų įsipareigojimų likutis 2021 metų kovo 31 d. sudarė 1567,7 tūkst. Eur⁴ arba 23,4 proc. prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų ($1567,7/6693,0 \times 100=23,4$ proc.), iš jų ilgalaikių skolinimosi įsipareigojimų už 1267,7 tūkst. Eur ir trumpalaikių skolinimosi įsipareigojimų už 300,0 tūkst. Eur, kurie Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 31 d. nutarimu Nr. 196 „Dėl 2020 metų savivaldybių biudžetų negautų pajamų padengimo“ 2021 m. balandžio 30 d. įskaityti Kazlų Rūdos savivaldybei 2020 metais suteiktos valstybės biudžeto trumpalaikės paskolos padengimui. Šiais metais planuojama grąžinti 251,0 tūkst. Eur paskolų.

Savivaldybė skolindamasi įvertina, ar prisiimdama skolinius įsipareigojimus neviršys Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatyto *savivaldybės skolos limito*.⁵

Savivaldybei gavus 192,6 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą, bendra savivaldybės skola sudarytų 1760,3 tūkst. Eur ($1567,7+192,6=1760,3$ tūkst. Eur) arba 26,3 proc. prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų. Savivaldybės skolos limitas neviršytų Įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyto 60,0 proc. limitu.

Savivaldybė skolindamasi įvertina, ar prisiimdama skolinius įsipareigojimus neviršys Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatyto *savivaldybės metinio grynojo skolinimosi limitu*.⁶

Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės pateiktą išvadą, fiskalinės drausmės laikymosi 2021 m. skaičiuoklę ir Kazlų Rūdos savivaldybės tarybos 2021-02-25 sprendimu Nr. TS-48 „Dėl Kazlų Rūdos savivaldybės 2021 metų biudžeto tvirtinimo“ patvirtintas 2021 m. biudžeto pajamas (12 840,1 tūkst. Eur), Kazlų Rūdos savivaldybės 2021 m. metinis grynas skolinimasis sudaro 443,6 tūkst. Eur ($251,0^7+192,6=443,6$ tūkst. Eur).

³ Su AB SEB bankas, 1-a sutartis baigiasi 2024-03-31, 2-a sutartis baigiasi 2027-05-23, 3-ia sutartis baigiasi 2029-06-30, 4-a sutartis baigiasi 2029-08-31, 5-a sutartis baigiasi 2030-07-31. 2020-12-31 negrąžintų paskolų likutis pagal šias sutartis – 1328,5 tūkst. Eur.

⁴ Negrąžintų paskolų likutis 2021-03-31 - 1267,7 tūkst. Eur, trumpalaikiai įsipareigojimai - 300,0 tūkst. Eur. .

⁵ Savivaldybių skolinimosi taisyklių 4 p.

⁶ Savivaldybių skolinimosi taisyklių 4.2 p.

⁷ 2021-04-26 Kazlų Rūdos savivaldybės tarybos sprendimas Nr. TS-101.

Savivaldybė skolindamasi įvertina, ar prisiimdama skolinius įsipareigojimus neviršys Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatyto *Savivaldybės garantijų limito*⁸.

Savivaldybės prisiimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės kontroliuojamų įmonių prisiimtų, bet dar neįvykdytų įsipareigojimų grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus įsipareigojimų negali viršyti 10 procentų nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų.

2021 m. kovo 31 d. Savivaldybės prisiimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl savivaldybės kontroliuojamų įmonių prisiimtų įsipareigojimų buvo 663,8 tūkst. Eur.
Savivaldybės garantijų limito likutis 5,5 tūkst. Eur (669,3-423,8-240,0=5,5 tūkst. Eur).

Vadovybės atsakomybė

Savivaldybės administracijos direktorius yra atsakingas už Kazlų Rūdos savivaldybės skolinių įsipareigojimų ataskaitos bei su savivaldybės paskolų apskaita susijusių ir kitų šiam auditui reikalingų dokumentų parengimą ir pateikimą.

Savivaldybės administracija taip pat yra atsakinga:

- už Savivaldybės vardu prisiimtų paskolų naudojimą pagal Savivaldybės tarybos nurodytą paskirtį teisės aktų nustatyta tvarka;
- už Savivaldybės vardu pasiskolintų lėšų ir prisiimtų įsipareigojimų apskaitos tvarkymą, savalaikio paskolų grąžinimo ir palūkanų mokėjimo nustatytais terminais kontrolę;
- kad Savivaldybės 2022 m. sausio 1 d. esantis išskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) būtų ne didesnis už 2021 m. sausio 1 d. išskolinimą (mokėtinas sumas, išskyrus sumas paskoloms grąžinti).

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga, remiantis atliktu auditu, pareikšti nuomonę dėl savivaldybės galimybės imti ilgalaikę paskolą investiciniams projektams finansuoti.

Audito apribojimas. Lietuvos Respublikos teisės aktai nereglamentuoja savivaldybės kontrolieriaus teikiamos išvados dėl savivaldybės galimybės imti paskolą formos, turinio ir apimties, nėra parengtų metodikų. Todėl rengiant šią išvadą apsiribota atlikti vertinimą teisėtumo požiūriu, t.y. vertintas Savivaldybės skolinimosi atitikimas imperatyvioms teisės normoms (privalomiems reikalavimams).

Auditas suplanuotas ir atliktas taip, kad gautume pakankamą užtikrinimą, jog Savivaldybė, skolindamasi ir garantuodama kontroliuojamų įmonių imamų paskolų grąžinimo užtikrinimą, nepažeis teisės aktais nustatytų skolinimosi limitų.

Atliekant auditą surinkti įrodymai, pagrindžiantys Savivaldybės skolinius įsipareigojimus ir suteikiantys pagrindą pateikti Savivaldybės tarybai išvadą dėl galimybės imti ilgalaikę paskolą iš kredito įstaigos projektams, iš dalies finansuojamiems iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos, įgyvendinti.

Išvada: Kazlų Rūdos savivaldybės taryba gali priimti sprendimą leisti imti ilgalaikę paskolą iki 192,6 tūkst. Eur iš palankiausias sąlygas suteikiančios kredito įstaigos investiciniams projektams finansuoti, nes Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatos ir Kazlų Rūdos savivaldybės prisiimti įsipareigojimai 2021-03-31 duomenimis suteikia šią galimybę.

Savivaldybės kontrolierė

Inga Pečiulaitienė

⁸ Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 13 str.